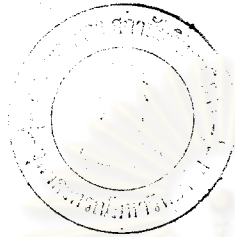

ขวัญในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนราษฎร์ ในสังกัดกองทัพบก

ร้อยเอก มิ่งศักดิ์ ยอดกตกิจ

002942

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปรัชญาครูศาสตร์มหาบัณฑิต

แผนกวิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

17001946

MORALE OF INSTRUCTORS IN THE PRIVATE SCHOOLS
UNDER THE JURISDICTION
OF THE ROYAL THAI ARMY

CAPT. MANGSAK YODKOLKIJ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์ วิทยุในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนราษฎร์ในสังกัดกองทัพก
โดย ร.อ. มั่งศักดิ์ ยอกกลกิจ
แผนกวิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

.....
(อาจารย์ ดร.ณรงค์ บุญมี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ขวัญในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนราษฎร์ในสังกัดกองทัพบก
ชื่อ ร.อ. มิ่งศักดิ์ ยอดกลกิจ
อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร. อมรชัย ตันติเมธ
แผนกวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2520

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบขวัญในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนราษฎร์ในสังกัดกองทัพบก ซึ่งปฏิบัติหน้าที่บริหารและสอน กับครูที่ทำหน้าที่สอนแต่อย่างเดียว
2. เพื่อเปรียบเทียบขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนราษฎร์ ในสังกัดกองทัพบก ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
3. เพื่อตรวจสอบสภาพขวัญในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนราษฎร์ ในสังกัดกองทัพบก ทั้งหมด

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนราษฎร์สังกัดกองทัพบก ทั้งที่ทำหน้าที่บริหารและสอน กับครูที่ทำหน้าที่สอนแต่เพียงอย่างเดียว ไม่มีความแตกต่างกัน
2. ขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนราษฎร์สังกัดกองทัพบก ทั้งในส่วนกลาง และในส่วนภูมิภาค ไม่มีความแตกต่างกัน
3. ขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนราษฎร์สังกัดกองทัพบก อยู่ในระดับต่ำ

วิธีดำเนินการวิจัย

- วิธีที่ใช้ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้
- ก. เลือกโดยวิธีสุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนราษฎร์ในสังกัดกองทัพบก ในส่วนกลาง 50 เปอร์เซ็นต์ และในส่วนภูมิภาคตามภาคภูมิศาสตร์ ภาคละ 50 เปอร์เซ็นต์
 - ข. เลือกครูที่ทำหน้าที่บริหารและสอนจากโรงเรียนราษฎร์ในสังกัดกองทัพบก ที่ได้รับการเลือกให้เป็นตัวอย่างประชากรมา โรงเรียนละ 100 เปอร์เซ็นต์

ค. เลือกครูที่ทำหน้าที่สอนเพียงอย่างเดียวจากโรงเรียนราษฎร์ในสังกัดกองทัพบก ที่ได้รับการเลือกให้เป็นตัวอย่างประชากรมา โรงเรียนละ 50 เบอร์เซ็นต์

ง. รวมจำนวนโรงเรียนที่คัดเลือกเอาไว้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร 13 โรงเรียน และจำนวนครูซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร รวม 237 คน

จ. เครื่องมือที่ใช้ได้สร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อขวัญ ในการปฏิบัติงาน โดยแบ่งออกเป็น 11 หมวด รวม 60 ข้อ มีลักษณะเช่นเดียวกันกับมาตราวัด ที่นักคิดแบบ The Method of Summated Rating Scale ของ Rensis Likert

ฉ. ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.992

ช. การส่งแบบสอบถาม ใ้บริการของไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 233 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.312 ของแบบสอบถามทั้งหมด

ซ. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ระเบียบวิธีการทางสถิติ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Means) และวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way Analysis of Variance)

ผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนราษฎร์ สังกัดกองทัพบก ปัจจัยที่มีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับค่อนข้างสูง คือ สภาพการปฏิบัติงานที่ น่าพึงพอใจ การยอมรับของเพื่อนร่วมงานและความรู้สึกในการประสบความสำเร็จ การร่วมมือใน การกำหนดนโยบาย การปฏิบัติอย่างยุติธรรม ความสัมพันธ์อันดีกับคณะครูและนักเรียน ความเชื่อมั่น และนับถือในตัวผู้บริหาร ความเพียงพอของการสื่อสาร ความเพียงพอของรายได้ การขาดงานและ การโยกย้าย ส่วนปัจจัยที่จั่วขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำคือ ความมั่นคงปลอดภัย และสวัสดิการ ความเจริญก้าวหน้าและการเลื่อนตำแหน่ง ซึ่งปัจจัยที่กล่าวแล้วนี้จะมีผลทำให้ขวัญใน การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนราษฎร์สังกัดกองทัพบก ไค้มันแปร ไปตามความรู้สึกของครู

ดังนั้น ขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนราษฎร์สังกัดกองทัพบก จึงสรุปได้ดังนี้

1. ครูที่ทำหน้าที่บริหารและสอน มีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูงกว่าครูที่ทำหน้าที่ สอนแค่เพียงอย่างเดียว
2. ครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนราษฎร์ในสังกัดกองทัพบกส่วนกลาง มีขวัญในการ ปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูงกว่าครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในส่วนภูมิภาค
3. สภาพขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนราษฎร์ในสังกัดกองทัพบกอยู่ในระดับ ค่อนข้างสูง

Thesis Title Morale of Instructors in the Private Schools
 under the Jurisdiction of the Royal Thai Army.

Name Caption Mangsak Yodkolkij

Thesis Advisor Assistant Professor Dr. Amornchai Tantimedh

Department Educational Administration

Academic Year 1977

ABSTRACT

Purpose of this research

1. To compare morale of instructors in the private schools under the jurisdiction of the Royal Thai Army between those in administrative positions and those doing only teaching duty.

2. To compare morale of instructors in the private schools under the jurisdiction of the Royal Thai Army who worked in Bangkok Metropolitan area and those who worked in provincial area.

3. To examine the general morale of all instructors in all the private schools under the jurisdiction of the Royal Thai Army.

Hypothesis of this research

1. Morale of instructors in the private schools under the jurisdiction of the Royal Thai Army between those in administrative positions and those doing only teaching duty were the same.

2. Morale of instructors in the private schools under the jurisdiction of the Royal Thai Army who worked in Bangkok Metropolitan area and those who worked in provincial area were the same.

3. The general morale of all instructors in all the private schools under the jurisdiction of the Royal Thai Army was low.

Research Method

Method used in selecting the samples for this research project was as follows:

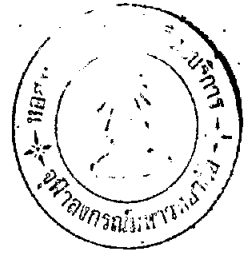
- a. The sample included the private schools under the jurisdiction of the Royal Thai Army around the country selected by mean of the stratified random sampling process with 50 percents selection probability of Bangkok Metropolis area and 50 percents selection probability of provincial area.
- b. The instructors in administrative position included in the sample to talling 32 persons (100 percents selection).
- c. The instructors who did only teaching duty were randomly sampling process with 50 percent selection probability, were included in the sample talling 205 persons.
- d. The sample included 237 instructors from 13 schools around the country.
- e. The questionnaire consisted of 60 item under 11 categories and rating scale of rensis likert was used.
- f. On the try out process of the instrument the computation of the reliability coefficient by the cronbach's coefficient of alpha yielded the value of 0.992.
- g. Mailed questionnaires were distributed to 237 instructors is the sample. Returned responses were 233 making the returning rate of 98.312 percent.
- h. The returned questionnaires were edited, verified, coded and scored according to the summated rating procedure. Arithmetic means of each category was calculated and the comparison among groups of instructors was made through the two way analysis of variance.

Findings.

In analysis the Factors which has influence to the Morale of Instructors in the private schools under the Jurisdiction of the Royal Thai Army, and the factors were found to be nearly high average are: Pleasant working conditions, Recognition and Sense of Achievement, Co-operative determination of Policy, Fair treatment, Good relationship with the group of instructors and students, Confidence in and respect for administrators, Adequacy of communication, Adequacy of income, Excessive absence and Turn over and other factors were found to be nearly low average are Security and Benefits, Possibility of Growth and advancement. Those factors had effect to Morale of Instructors in the private school under the Jurisdiction of the Royal Thai Army vary to sense of instructions.

The results of the study were summerized as follows:

1. Those who were in the administrative duty obtained higher morale level than those in teaching only.
2. Instructor's morale of the private schools under the jurisdiction of the Royal Thai Army in Bangkok metropolitan area are higher than those in provincial area.
3. General level of all instructor's morale of the private schools under the jurisdiction of the Royal Thai Army was found to be nearly high average.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์ ให้คำปรึกษา แนะนำแก้ไข และปรับปรุงเป็นอย่างดี ของ ผศ. นพพงษ์ บุญจิตราภุศลย์ ผศ.ดร. อมรชัย ทันทิเมธ และ อาจารย์ ดร. ณรงค์ บุญมี ซึ่งได้ให้ความคิดเห็นแนะนำต่าง ๆ อีกเป็นอันมาก

นอกจากนี้ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิอีกหลายท่าน ยังได้กรุณาให้คำแนะนำในด้านการสร้างแบบสอบถาม และให้ข้อคิดเห็นในการปรับปรุงแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากข้าราชการ กองส่งเสริม การศึกษาและอาชีพ กรมสวัสดิการทหารบก และคณะครูในโรงเรียนราษฎร์ สังกัดกองทัพบก ทุกโรงเรียน

ในด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จาก ผศ. ประคอง วรรณสุทร และ ร.อ. ศรีเพชร เมตต์การุณจิต เป็นอย่างดี

ในด้านการจัดพิมพ์แบบสอบถาม ผู้วิจัยก็ได้รับความเอื้อเฟื้อจาก คุณบุญช่วย สาราวุธ ที่จัดพิมพ์ให้อย่างรีบเร่ง

นอกจากนี้ ยังมีมิตรที่รักยิ่งอีกหลายคนได้ให้ความสนับสนุนทั้งในด้านกำลังใจ กำลังกาย และกำลังความคิดเป็นอย่างดีมาตั้งแต่ต้น จนเสร็จสิ้นการวิจัย

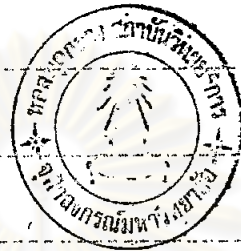
ผู้วิจัยรู้สึกมีความซาบซึ้งในความกรุณาของท่านที่ได้กล่าวมาแล้วเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณ ไว้ ณ โอกาสนี้

ร.อ. มั่งศักดิ์ ยอดกลกิจ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ฎ

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	12
ขอบเขตการวิจัย	12
นิยามของคำต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย	13
ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย	14
วิธีดำเนินการวิจัย	14
2. เอกสารอ้างอิงและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
นิยามขวัญในการปฏิบัติงาน	25
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับขวัญในการปฏิบัติงาน	39
การวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับขวัญในการปฏิบัติงาน	52
การวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับขวัญในการปฏิบัติงาน	59
สรุป	67
3. วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	69
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	70
สมมุติฐานของการวิจัย	70

ประชากร	70
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	71
การลงไขแบบสอบถาม	77
วิธีการรวบรวมข้อมูล	78
การวิเคราะห์ข้อมูล	78
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์	84
5. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	118
สรุปความมุ่งหมายและวิธีดำเนินการวิจัย	118
ความมุ่งหมายของการวิจัย	118
วิธีดำเนินการวิจัย	118
สรุปผลการวิจัย	120
อภิปราย	126
ข้อเสนอแนะ	133
บรรณานุกรม	135
ภาคผนวก	145
ประวัติการศึกษา	185

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1.	แสดงจำนวนครูผู้ทำหน้าที่บริหารและสอน กับครูผู้ทำหน้าที่สอน เพียงอย่างเดียวทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถามแยกตามเพศ	85
2.	แสดงจำนวนครูผู้ทำหน้าที่ในส่วนกลาง กับครูผู้ทำหน้าที่ในส่วน ภูมิภาค ที่ตอบแบบสอบถามแยกตามเพศ	86
3.	จำนวนครูผู้ทำหน้าที่บริหารและสอน กับครูผู้ทำหน้าที่สอน เพียงอย่างเดียว จำแนกตามอายุ	87
4.	จำนวนครูผู้ทำหน้าที่อยู่ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำแนกตามอายุ	88
5.	วุฒิทางครูของครูผู้ทำหน้าที่บริหารและสอน กับสอนเพียงอย่างเดียว	89
6.	วุฒิทางครูของครูผู้ทำหน้าที่อยู่ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	90
7.	แสดงค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการปฏิบัติงานที่น่าพึงพอใจ ตามสภาพของการทำงาน	91
8.	แสดงค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการปฏิบัติงานที่น่าพึงพอใจ ตามสภาพทางภูมิศาสตร์	92
9.	แสดงค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการยอมรับของเพื่อนร่วมงานและความรู้สึกในการประสบ ความสำเร็จ ตามสภาพของการทำงาน	93
10.	แสดงค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการยอมรับของเพื่อนร่วมงานและความรู้สึกในการประสบ ความสำเร็จ ตามสภาพทางภูมิศาสตร์	94
11.	แสดงค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความร่วมมือในการกำหนดนโยบาย ตามสภาพของการทำงาน	95

12.	แสดงค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความร่วมมือในการกำหนดนโยบาย ตามสภาพทางภูมิศาสตร์	96
13.	แสดงค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการปฏิบัติอย่างยุติธรรม ตามสภาพของการทำงาน	97
14.	แสดงค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการปฏิบัติอย่างยุติธรรม ตามสภาพทางภูมิศาสตร์	98
15.	แสดงค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความมั่นคงปลอดภัยและสวัสดิการ ตามสภาพของการทำงาน	99
16.	แสดงค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความมั่นคงปลอดภัยและสวัสดิการ ตามสภาพทางภูมิศาสตร์	100
17.	แสดงค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความเจริญก้าวหน้าและการเลื่อนตำแหน่ง ตามสภาพของ การทำงาน	101
18.	แสดงค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความเจริญก้าวหน้าและการเลื่อนตำแหน่ง ตามสภาพทาง ภูมิศาสตร์	102
19.	แสดงค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความสัมพันธ์อันดีกับคณะครูและนักเรียน ตามสภาพของการ ทำงาน	103
20.	แสดงค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความสัมพันธ์อันดีกับคณะครูและนักเรียน ตามสภาพทางภูมิศาสตร์	104
21.	แสดงค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความเชื่อมั่นและนับถือในตัวผู้บริหาร ตามสภาพของการทำงาน	105

22. แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ของความเชื่อมั่นและนับถือในตัวผู้บริหาร ตามสภาพทางภูมิศาสตร์ 106
23. แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ของความเพียงพอของการสื่อสาร ตามสภาพของการทำงาน 107
24. แสดงค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ของความเพียงพอของการสื่อสาร ตามสภาพทางภูมิศาสตร์ 108
25. แสดงค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ของความเพียงพอของรายได้ ตามสภาพของการทำงาน 109
26. แสดงค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ของความเพียงพอของรายได้ ตามสภาพทางภูมิศาสตร์ 110
27. แสดงค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ของการขาดงานและการโยกย้าย ตามสภาพของการทำงาน 111
28. แสดงค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ของการขาดงานและการโยกย้าย ตามสภาพทางภูมิศาสตร์ 112
29. แสดงความแตกต่างระหว่างกลุ่มครูที่ทำหน้าที่ต่างกัน และความ
แตกต่างระหว่างกลุ่มครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนราษฎร์
สังกัดกองทัพบกส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในด้านค่าคะแนนเฉลี่ย
และความมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นรายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญในการ
ปฏิบัติงาน 113
30. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร
ทั้งหมดในแต่ละปัจจัย ที่มีอิทธิพลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของครูใน
โรงเรียนราษฎร์ สังกัดกองทัพบก 115